

PB 01/I/2023 PROJEKT KONSERWATORSKI
STYCZEŃ 2023

1.	RODZAJ I KATEGORIA OBIEKTU BUDOWLANEGO	2
2.	HISTORIA OBIEKTU, ZAMIERZONY SPOSÓB UŻYTKOWANIA,.....	2
3.	UKŁAD PRZESTRZENNY ORAZ FORMA, STAN ZACHOWANIA – STAN OBECNY	7
4.	CHARAKTERYSTYCZNE PARAMETRY	17
5.	PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH	17
6.	STAN PROJEKTOWANY.....	18
7.	UWAGI KOŃCOWE	18

SPIS RYSUNKÓW:

Numer rysunku	Nazwa rysunku	Data wydania	Skala
Rys 1	WIDOK OD PRZODU – STAN ISTNIEJĄCY	01-2023	1:20
Rys 2	WIDOK Z BOKU – STAN ISTNIEJĄCY	01-2023	1:20
Rys 3	WIDOK Z TYŁU – STAN ISTNIEJĄCY	01-2023	1:20
Rys 4	WIDOK Z BOKU – STAN ISTNIEJĄCY	01-2023	1:20
Rys 5	WIDOK Z PRZODU – STAN PROJEKTOWANY	01-2023	1:20
Rys 6	WIDOK Z BOKU – STAN PROJEKTOWANY	01-2023	1:20
Rys 7	WIDOK Z TYŁU – STAN PROJEKTOWANY	01-2023	1:20
Rys 8	WIDOK Z BOKU – STAN PROJEKTOWANY	01-2023	1:20
Rys 9	DETAL – STAN PROJEKTOWANY	01-2023	1:5

ZAŁĄCZNIKI:

1. Oświadczenie projektanta
2. Program Prac Konserwatorskich

ARCHITEKTURA - OPIS

1. RODZAJ I KATEGORIA OBIEKTU BUDOWLANEGO

Przedmiotem opracowania jest renowacja istniejącego drewnianego barometru w obudowie żeliwnej, zlokalizowanego w Goczałkowicach – Zdroju, gmina Goczałkowice – Zdrój przy ul. Uzdrowskiej, działka nr 2832/25.

Kategoria obiektu budowlanego – INNE BUDOWLE – VIII

2. HISTORIA OBIEKTU, ZAMIERZONY SPOSÓB UŻYTKOWANIA,

Obiekt małej architektury wpisany do gminnej ewidencji zabytków gminy Goczałkowice Zdrój znajdujący się na terenie strefy konserwatorskiej A ochrony uzdrowskiej wpisanej w Statucie Uzdrowska Goczałkowice-Zdrój, Załącznik do Uchwały Nr XXVI/164/2012 Rady Gminy Goczałkowice-Zdrój z dnia 20 grudnia 2012 r.

Barometr powstał na przełomie XIX/XX wieku, zlokalizowany jest w bliskim sąsiedztwie budynku Starej Pijalni oraz wzdłuż głównego deptaku w Uzdrowsku.

Jak można wnioskować z dostępnych archiwaliów pierwotnie barometr stanowił obiekt stacji meteorologicznej, gdzie w przedniej i bocznej szybie można zauważyć higrometr oraz barometr prawdopodobnie wraz z kalendarzem. W górnej części obudowy stacji – detalu iglicy znajdują się wskaźniki kierunków świata oraz detal mierzący natężenie wiatru. Niestety informacje odnośnie funkcjonowania obiektu są bardzo znikome, pojawiają się jedynie fotografie archiwalne.

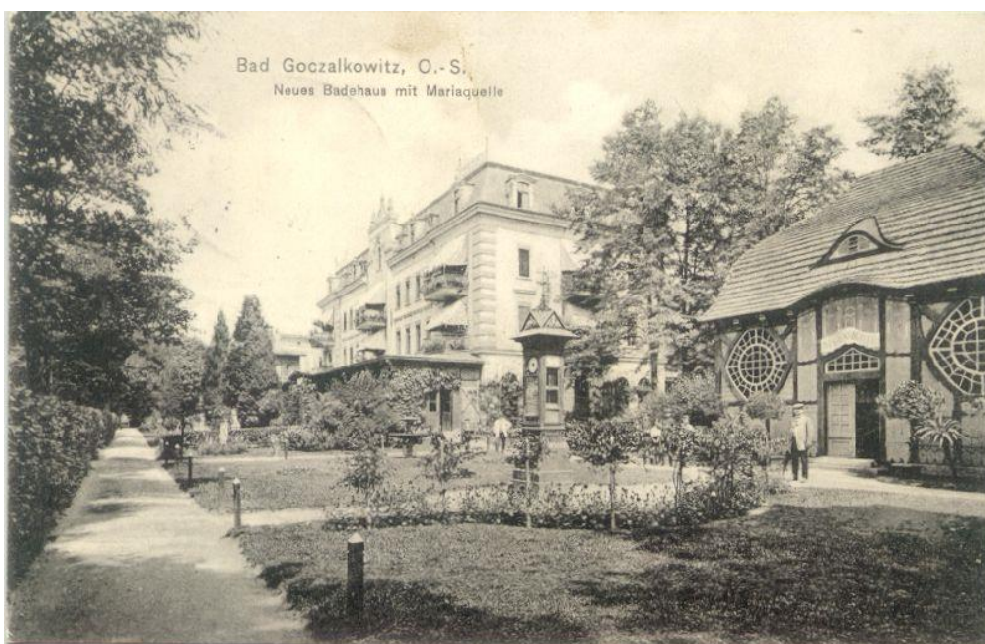
1. Fot. archiwalna z przełomu XIX/XX w. [1.8].

Źródło: <http://www.info.goczalkowiczdroj.pl/warto-zobaczyc/zabytki/>

2. Fot. archiwalna

Źródło; https://www.goczalkowicezdroj.pl/strona-157-historia_i_zabytki.html

3. Pocztówka archiwalna z 1904 r. [1.8]

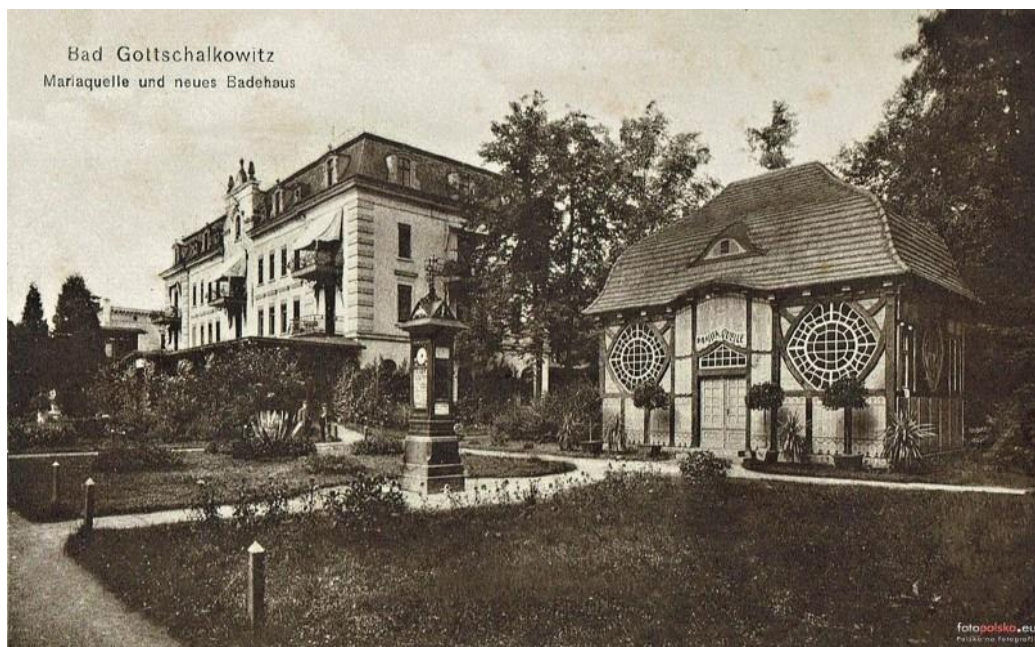
Źródło: <http://www.info.goczalkowicezdroj.pl/warto-zobaczyc/zabytki/>

Lata 1900 – 1910 - Widoczny barometr jako funkcjonująca stacja meteorologiczna. W przedniej i bocznej szybie widzimy barometr i higrometr. Detal iglicy w pełni zachowany.

4. Lata 1905-1910 , Budynek Domu Zdrojowego (z lewej), pijalnia wód mineralnych oraz barometr w części środkowej – pocztówka

Źródło: <https://fotopolska.eu/1629537,foto.html?o=b38054>

5. Dom zdrojowy. Lata 1900-1910. Źródło:

<https://cieszyn.fotopolska.eu/1130469,foto.html?o=b38054&p=1>

Lata 1915 – 1920 – Barometr pozostaje w pierwotnej formie.

6. Przy źródle „Maria”. Pocztówka z lat 1915 – 1920.
Źródło: <https://cieszyn.fotopolska.eu/1136187,foto.html>

Rok 1937 – Widoczna drewniana obudowa barometru.

7. Budynek pijalni wody mineralnej oraz barometru. Fot. archiwalna z 1937 r..
Źródło: <https://cieszyn.fotopolska.eu/539387,foto.html?o=b42773&p=1>

Lata 1939-1944 – Dalej widoczny barometr jako funkcjonująca stacja meteorologiczna. Jednak detal iglicy uległ już przekształceniu. Kształt obudowy żeliwnej bez zmian.

8. Lata 1939-1944, Goczałkowice Zdrój - chyba w latach okupacji.
Źródło: <https://fotopolska.eu/8990,foto.html?o=b38054>

Lata 1973-1974 – Widoczny barometr we wnętrzu. Brak wbudowania w szyby boczne oraz frontowe pozostałych elementów stacji meteorologicznej. Uproszczony detal iglicy. Obudowa żeliwna w intensywniej kolorystyce.

9. Lata 1973-1974, Goczałkowice Zdrój.
Fot. J. Siudecki. Poczta KAW.

Lata 1978-1980 - Obudowa barometru w intensywnej kolorystyce dostosowanej do budynku Starej Pijalni. Drewniany barometr zlokalizowany wewnątrz. Detal iglicy uległ całkowitemu przekształceniu – uproszczeniu. Możemy zauważyć wskaźnik stron świata.

10. Barometr i Pijalnia wód mineralnych.
Pocztówka KAW, lata 1978-1980. Źródło: <https://fotopolska.eu/foto/623/623530.jpg>

3. UKŁAD PRZESTRZENNY ORAZ FORMA – STAN OBECNY

3.1 WYGLĄD ZEWNĘTRZNY, KONSTRUKCJA ORAZ OPIS PRZEKSZTAŁCEŃ I STAN ZACHOWANIA

Obudowa obecnego barometru o żeliwnej konstrukcji z pięknym detalem roślinnym. Kształt prostokątny o wymiarach 81x91 cm w przyziemiu i wysokości około 306 cm, z przeszkleniem z każdej strony. Wewnątrz obudowy obecnie znajduje się barometr. Obecny barometr jest elementem drewnianym, wtórnym, prawdopodobnie powstałym w okresie powojennym, ale od początku związany z pierwotną funkcją obiektu. Niestety dosyć luźno koresponduje z bogatą formą obudowy. Sam mechanizm barometru produkcji niemieckiej z okresu powojennego.

11,12. Barometr – stan obecny -01.2023 - autor

Cechy stylistyczne oraz sam mechanizm barometru wskazują na produkcję po drugiej wojnie światowej. Stan zachowania samego barometru jest dość dobry.

Sama żeliwna obudowa obecnie bez iglicy, która na przełomie lat ulegała przekształceniom aż do całkowitej likwidacji.

Detal obudowy pozostał nienaruszony. Na przestrzeni lat widzimy różne przemalowania, jednak w stanie obecnym widzimy jednolity kolor obudowy. Można zauważyć liczne defekty powstałe w czasie odlewania, szczególnie w obrębie detalu roślinnego oraz uszkodzenia spowodowane korozją. Przeszklenia z licznymi nieszczelnościami oraz ubytkami.

13,14. Barometr – stan obecny -01.2023 - autor

Z każdej ze stron możemy zauważyć w górnej części zadaszenia inny detal – koguta, nietoperza, ul z pszczołami oraz sowę. Detal roślinny jest na każdej ze stron taki sam.

15,16. Detal obudowy żeliwnej – stan obecny -01.2023 - autor

17,18. Detal obudowy żeliwnej – stan obecny -01.2023 - autor

19. Detal podstawy obudowy żeliwnej – stan obecny -01.2023 - autor

Detal na bocznej, krótszej ścianie obudowy.

20. Detal podstawy obudowy żeliwnej – stan obecny -01.2023 - autor

Detal na frontowej, dłuższej ścianie obudowy.

21. Detal obudowy żeliwnej – stan obecny -01.2023 - autor

Widoczne defekty powstałe w czasie odlewania.

22,23. Żeliwna obudowa – stan obecny -01.2023 - autor

Widoczna korozja i ubytki.

24,25. Żeliwna obudowa – stan obecny -01.2023 - autor

Widoczna korozja i ubytki oraz nieszczelności.

26. Żeliwna obudowa – stan obecny -01.2023 - autor

Widoczna korozja i ubytki.

27. Żeliwna obudowa – stan obecny -01.2023 - autor

Widoczna korozja, ubytki, nieszczelności oraz pęknięta szyba.

28,29. Żeliwna obudowa – stan obecny -01.2023 - autor

Widoczna korozja, ubytki, nieszczelności oraz zły stan techniczny zamka.

30,31. Żeliwna obudowa wewnątrz – stan obecny -01.2023 - autor

Widoczne nieszczelności, ubytki.

32. Żeliwna obudowa wewnątrz – stan obecny -01.2023 - autor

33,34. Barometr – stan obecny -01.2023- autor

Widoczna wilgoć w warstwie lakieru barometru. Zdeformowana złota oprawa wewnątrz głównego urządzenia.

35. Barometr – stan obecny -01.2023 - autor

Widoczna wilgoć w warstwie lakieru barometru. Typowa klejanka drewna charakterystyczna dla okresu powojennego.

36,37. Barometr – stan obecny -01.2023 - autor

Stan zachowania obudowy barometru jest średni. Widzimy liczne uszkodzenia spowodowane korozją oraz liczne ubytki wynikające z niedoskonałości odlewu.

Występują nieszczelności w obrębie przeszklenia. Brak regularnej konserwacji spowodował konieczność przeprowadzenia renowacji a także zlikwidowany w poprzednich latach detal iglicy oraz umieszczenie drewnianego barometru wewnątrz uprościło charakter obiektu z dawnej stacji meteorologicznej jedynie do barometru. Istniejący zamek wymaga wymiany.

Stan zachowania barometru jest dosyć dobry. Występują zawilgocenia widoczne głównie w obrębie warstwy lakieru. Zniszczeniu – odkształceniu uległa plastikowa wewnętrzna oprawa w kolorze złota samego mechanizmu barometru.

4. CHARAKTERYSTYCZNE PARAMETRY

4.1 Wysokość bez iglicy	306,36 cm
4.2 Szerokość, długość	81,20 cm x 91,20 cm
4.3 Powierzchnia zabudowy	0,75 m²

Zestawienie poszczególnych wymiarów zawarto na rysunkach w części rysunkowej.

5. PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

- 1 – Wykonanie dokumentacji fotograficznej przed konserwacją.
- 2 – Demontaż obiektu.
- 3 – Transport obiektu do pracowni.
- 4 – Oczyszczenie stacji meteorologicznej przy użyciu strumieniowania ściernego selektywnym (do 0,2mm) piaskiem kwarcowym przy użyciu mikro-piaskarki.
- 5 – Uzupełnienie ubytków w żeliwie spowodowanych korozją przy użyciu żywic chemoutwardzalnych z dodatkiem metalowego pyłu.
- 6 – Uzupełnienie ubytków pierwotnych związanych z defektami w trakcie odlewania.
- 7 – Założenie nowego przeszklenia.
- 8 – Pokrycie powierzchni matowym lakierem grafitowym.
- 9 – Rekonstrukcja iglicy na podstawie archiwaliów.
- 10 – Wykonanie dokumentacji opisowej i fotograficznej.

Proponuje się pozostawienie wtórnego barometru. Należy dokonać drobnych napraw związanych z uszkodzeniami spowodowanymi przez oddziaływanie zmian temperatury i wilgoci na drewnianą obudowę urządzenia, widoczne głównie w warstwie lakieru zabezpieczającego. Należy wymienić zniekształconą oprawę mechanizmu barometru.

6. STAN PROJEKTOWANY

W ramach przedmiotowego projektu planuje się renowację istniejącego barometru wraz z odbudową iglicy.

W części rysunkowej przedstawiono projekt rekonstrukcji dawnej iglicy na podstawie archiwaliów.

Projekt oparto na pierwotnej formie przywracając strzały z kierunkami świata oraz ruchomy element wskazujący kierunek wiatru.

Projektowany detal

Przed wykonaniem detalu konieczne jest przedstawienie przedstawicielowi WUOZ do akceptacji i zatwierdzenia rysunku wykonawczego – warsztatowego przez wykonawcę. Detal należy dopasować do istniejącego materiału oraz do pozostałości istniejącego detalu dawnej iglicy.

7. UWAGI KOŃCOWE

- Prace renowacyjne należy wykonywać po uzyskaniu pozwolenia konserwatorskiego.
- Zastosowane elementy i produkty na terenie inwestycji muszą posiadać aktualne certyfikaty i dopuszczenie do zastosowania ze znakiem B oraz deklaracje zgodności.

- W razie zaistnienia wątpliwości bądź stwierdzenia rozbieżności rozwiązań projektowych ze stanem faktycznym wykonawca winien niezwłocznie skontaktować się z projektantem.
- W zakresie prac związanych z realizacją inwestycji obowiązują wszystkie uwagi, zalecenia, opisy na rysunkach i dokumenty zawarte w projekcie.
- Rysunki i część opisowa są dokumentami wzajemnie się uzupełniającymi. Wszystkie elementy ujęte w opisie, a nie ujęte na rysunkach, wykazach lub ujęte na rysunkach a nie ujęte w opisie winne być traktowane tak jakby były ujęte w obu. W przypadku rozbieżności w jakimkolwiek z elementów dokumentacji, pytań lub wątpliwości należy zgłosić projektantowi, który zobowiązany będzie do pisemnego rozstrzygnięcia problemu.
- Projekt niniejszy jest ważny przez okres 3-ch lat. Po upływie czasu projekt należy ponownie zweryfikować przez uprawnionego projektanta.
- Wszystkie wykonywane prace oraz zastosowane materiały winny posiadać niezbędne atesty i spełniać obowiązujące przepisy i wymagania.
- Wykonawca ponosi odpowiedzialność za szkody i ich następstwa na majątku właścicieli posesji, lub innych Wykonawców w wyniku niewłaściwego wykonywania prac (w tym utrzymywania stosunków wodnych na budowie).
- W przypadku, gdy niniejszy Projekt Budowlany będzie modyfikowany przez inne Biuro niż Pracownia Architektoniczna ARCHMA Magdalena Krause-Świerczyńska, całkowitą odpowiedzialność za rozwiązania projektowe stanowiące nieistotne odstępstwa (w rozumieniu Prawa Budowlanego) od zatwierdzonego Projektu - ponoszą Projektanci Zmienionego Projektu Wykonawczego, posiadający uprawnienia budowlane w rozumieniu Prawa Budowlanego.
- Wszystkie prace należy prowadzić zgodnie z zachowaniem zasad bezpieczeństwa pracy.
- Po zakończeniu prac budowlanych teren należy uporządkować.
- Wszystkie roboty budowlano – montażowe, a także odbiór robót, należy wykonać zgodnie z warunkami technicznymi wykonania i odbioru robót budowlano – montażowych wydanych przez Ministerstwo Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa, a opracowanych przez Instytut Techniki Budowlanej
